

1

Marec 1973

Tentoraz si bola istá, že zomrie. Vedela, že jej zostáva už iba niekoľko sekúnd, a tíško sa modlila, aby koniec prišiel rýchlo. Cítila, ako jej po krku steká teplá lepkavá krv. Keď jej manžel buchol hlavu o stenu, počula nepríjemné praštanie svojej lebky. V ústach akoby mala jemný štrk. Vedela, že to je zub, a zúfalo sa ho usilovala vyplúť. Rukami jej tak pevne zvieral krk, že sa nemohla nadýchnuť ani vydať nijaký zvuk. Pľúca túžili po kyslíku a tlak za očnými guľami bol taký silný, že sa obávala, že jej oči vyskočia z jamôk. Zatočila sa jej hlava a potom začala konečne omdlievať.

Začula dávno zabudnutý zvuk školského zvonca a zrazu mala znova päť rokov. Prenikavé cinkanie takmer prehlušilo vravu detí. Keď na ne skríkla, aby boli ticho, znenazdajky si uvedomila, že má opäť hlas.

Chvíľu hľadela na strop v spálni, potom zaostrila na budík, ktorý ju prebral zo spánku. Po chrpte jej začal stekať studený pot. Prikrývku si pritiahla až po bradu, aby si ešte na niekoľko sekúnd vychutnala teplo. Srdce jej ešte stále divo bilo ako pozostatok nočnej mory. Pomaly vydýchla. Z úst jej vyšiel obľáčik pary. V izbe bolo chladno. S námahou vstala z postele, a keď sa bosými chodidlami dotkla ľadovej drsnej drevenej podlahy, strhla sa. Pozrela sa na Ricka, ktorý našťastie ešte

stále vyspával následky obsahu fľaše whisky, ktorú v predchádzajúci večer vypil. Skontrolovala, či je balíček cigariet ešte na nočnom stolíku, kam ho starostlivo položila. Jedna vec bola istá. Ak by Rick ráno nenašiel svoje cigarety, mal by veľmi zlú náladu.

Potichu sa presunula do kúpeľne a zatvorila dvere. Na to, aby sa zobudil, by musel zaznieť výbuch aspoň ako v Hirošime, no Tina nemienila riskovať. Do umývadla si napustila vodu, aby sa opláchla. Bola ľadová ako vždy. Niekedy si musela vybrať, či zaplatí za teplú vodu, alebo za jedlo. Rick prišiel o prácu vodiča autobusu, takže na kúrenie im nezvýšilo. Uvedomovala si však, že na alkohol, hazardné hry a cigarety zostalo dosť.

Zišla na prízemie, kanvicu naplnila vodou a položila ju na sporák. Kolportér už priniesol noviny. Bezmyšlienkovite ich vtiahla dnu cez poštový otvor. Bulvár pre ňu a športové správy pre Ricka. Zrazu si všimla titulok. Bol deň Veľkých národných prekážkových dostihov. Keď si predstavila, koľko peňazí na ne Rick premárni, rezignovane zvesila plecia. Nepochybne bude do obeda priveľmi opitý, aby zašiel k príjemcovi stávok, a nechá to na ňu. Stávková kancelária bola hneď vedľa charitatívnej predajne, kde každú sobotu vypomáhala. Príjemca stávok Graham sa časom stal jej blízkym priateľom. Hoci celý týždeň pracovala ako stenografka v poisťovni, vždy sa na deň v obchode tešila. Rick jej povedal, že je absurdné, že sa jej páči celý deň sa prehrabávať vo veciach po mŕtvych, keď môže pracovať v skutočnej predajni a prispievať do spoločnej kasy. Pre Tinu to však bola výhovorka, ako môže stráviť deň ďaleko od neho. Rada konverzovala so zákazníkmi. Pri nich si nemusela dávať pozor na každé slovo.

Zapla rádio a trochu ho stíšila. Tony Blackburn jej svojimi otrepanými vtípmi vždy vyvolal úsmev na tvári. Kanvica za-

čala písať práve vo chvíli, keď uvádzal nový singel Donnyho Osmonda *The Twelfth of Never*. Rýchlo, kým nebol zvuk ešte neznesiteľný, ju schmatla a do starého fľakatého hrnca nasy-pala dve lyžičky čajových lístkov. Posadila sa za kuchynský stôl, aby počkala, kým sa vylúhujú, a otvorila noviny. Po tom, čo sa na poschodí ozvalo spláchnutie, zadržala dych. Keď krá-čal naspäť k posteli, počula, ako podlaha zavrzgala. Potom si uľahčene vydýchla. Vzápätí sa strhla.

„Tina! Kde mám cigarety?“

Bože! Ten chlap fajčí ako Turek.

Okamžite vyskočila a schody brala po dva.

„Na tvojom nočnom stolíku, kam som ich včera položila,“ ponáhľala sa s odpoveďou a bez dychu zastala pri posteli.

V šere prebehla rukou po nábytku, no nič nenahmatala. V panike naprázdno prehltna.

„Musím trochu odtiahnuť závesy. Nič nevidím.“

„Preboha, ženská! Žiadam azda priveľa, keď si chcem ráno zapáliť? Čo ti to toľko trvá?“

Kyslý ranný dych mu páchol od whisky.

Napokon balíček našla. Spadol medzi nočný stolík a posteľ.

„Tu sú. Musel si ich v spánku zhodiť.“

Rick na ňu chvíľu civel, potom sa načiahol a vychmatol jej ich z ruky. Strhla sa a inštinktívne si zakryla tvár rukami. Chytil ju za zápästie a na okamih sa im stretli pohľady. Tina zatvorila oči a potláčala slzy.

Na deň, keď ju Rick po prvý raz udrel, sa pamätala, akoby to bolo včera. Už len spomienka na to ju páčila na líci. Ne-bola to iba fyzická bolesť, ale tvrdá realita, ktorá naznači-la, že nič už nebude také ako predtým. Vrcholom bolo, že sa to stalo vo svadobnú noc. Dovtedy bol ich vzťah doko-

nalý. Rick bol v novom hnedom obleku, v krémovej košeli a hodvábnej viazanke veľmi pekný. Biely klinček na fazónke potvrdzoval jeho status ženícha a Tina si pomyslela, že nie je možné milovať niekoho viac, ako ona ľúbila jeho. Každý jej tvrdil, že je nádherná. Dlhé tmavé vlasy mala upravené do voľného drdola prepleteného drobnými kvietkami. Spod hustých umelých mihalníc jej žiarili svetlomodré oči a pokožka sa ligotala prirodzenosťou. Nepotrebovala nijakú kozmetiku. Svadobná hostina bola veselá a prebiehala v lacnom miestnom hoteli. Šťastná dvojica a hostia pretancovali celú noc.

Keď sa v hotelovej izbe chystali na spánok, Tina si všimla, že Rick je nezvyčajne tichý.

„Si v poriadku, zlatko?“ spýtala sa a objala ho okolo krku. „Bol to nádherný deň, nemám pravdu? Nemôžem uveriť, že je zo mňa pani Craigová.“ Zrazu sa od neho odtrhla. „Hej, musím si nacvičiť nový podpis.“ Z nočného stolíka vzala pero a papier a úhľadne napísala *Tina Craigová*.

Rick stále mlčal a iba na ňu hľadel. Zapálil si cigaretu a naliať si pohár lacného šampanského. Vypil ho na jeden dúšok a prešiel k Tine, ktorá sedela na posteli.

„Vstaň!“ prikázal.

Tinu jeho tón zmiatol, ale počúvla.

Rick zdvihol ruku a udrel ňou novomanželku po tvári.

„Už nikdy zo mňa nerob blázna!“ vyhlásil a vyrútil sa z miestnosti.

Noc strávil v hotelovom salóne obklopený prázdnyimi pohármi a trvalo niekoľko dní, kým Tine vysvetlil, čo vlastne spravila. Zjavne sa mu nepáčilo, ako tancovala s jedným z jeho kolegov z práce. Vraj sa naňho provokatívne dívala a flirtovala s ním pred ostatnými hosťami. Tina si na muža

vôbec nespomínala a už vôbec nie na to, že by sa tak správala, no bol to začiatok Rickovej paranoidnej predstavy, že jeho žena nadbieha každému chlapovi, ktorého stretne. Často premýšľala, či nemala Ricka hneď na druhý deň opustiť. V hlúbke srdca však bola romantička a svojmu čerstvému manželstvu chcela dať šancu na úspech. Bola presvedčená, že išlo len o jednorazový incident a Rick všetky jej pochybnosti zahnal, keď jej daroval kyticu kvetov ako ospravedlnenie. Tak sa kajaľ a ľutoval svoj čin, že mu Tina okamžite a bez váhania odpustila. O niekoľko dní si v kvetoch všimla zaborenú kartičku. Usmiala sa a vytiahla ju. Stálo na nej: *Odpočívaj v pokoji, stará mama*. Ten darebák ukradol kvety z cintorína!

Teraz, o štyri roky neskôr, na seba uprene hľadeli a Rick ju napokon pustil.

„Vďaka, láska,“ usmial sa. „Teraz buď dobré dievča a skoč mi po pivo.“

Tina si vydýchla a počúvala si bordové zápästie. Od svadobnej noci si prisahala, že nebude obeť. *Nestanem sa jednou z tých bitých žien, ktoré ospravedlňujú mrzké správanie svojich mužov*. Veľa ráz sa mu vyhrážala, že ho opustí, no napokon zostala. Rick vždy prejavil ľútosť, pokoru a, samozrejme, sľúbil, že na ňu nikdy viac nevztiahne ruku. V poslednom čase však pil oveľa viac a často vybuchoval od zlosti. Tina to už nemohla vydržať.

Problém bol, že nemala kam ísť. O rodinu prišla, a hoci mala niekoľko blízkych priateľov, nikdy by ich svojou prítomnosťou v ich domovoch nezaťažovala. Aj keď výdavky za dom platili z jej výplaty, Rick by z neho dobrovoľne neodišiel. Začala si teda tvoriť únikový fond. Potrebovala dostatok peňazí na depozit a mesačné nájomné v novom byte. Potom

by bola slobodná. To však bolo náročnejšie, ako by sa mohlo zdať. Zriedka mala prostriedkov nazvyš. Bola však rozhodnutá odísť, nech by to trvalo akokoľvek dlho. Stará plechovka od kávy, ktorú ukrývala v zadnej časti skrine v kuchyni, sa pomaly naplňala. Už mala viac ako päťdesiat libier. Nájomné za základné ubytovanie predstavovalo osem libier týždenne plus depozit tridsať libier. Pred odchodom musela teda nasporiť viac. Plánovala sa čo najviac vyhýbať Rickovi a zbytočne ho nedráždiť.

Vyšla hore schodmi a Rickovi priniesla čaj spolu so športovými novinami.

„Nech sa páči,“ povedala a usilovala sa pôsobiť veselo.

Nereagoval. Opäť tvrdo spal, podopretý vankúšom, ústa mal otvorené a zo suchej popraskanej spodnej pery mu nebezpečne visela cigareta. Tina ju vzala a zahasila.

„Preboha! Veď nás zabiješ,“ zamrmlala.

Položila šálku a uvažovala, čo má robiť ďalej. *Mám ho zobudiť a vyvolať jeho hnev? Alebo čaj len tak nechám na nočnom stolíku? Keď sa zobudí, bude studený, čo ho iste rozzúri, ale vtedy by som už mohla byť v obchode, kde mi neublíži.* Zrazu sa Rick zamrivil a otvoril oči.

„Priniesla som ti čaj,“ ozvala sa. „Idem do práce. Zvládneš to tu sám?“

Rick sa nadvihol na laktóch.

„V ústach mám sucho ako na púšti,“ potiahol nosom. „Vďaka, láska.“

Potľapkal po prikrývke a naznačil, aby si k nemu sadla.

„Pod sem.“

Taký bol život s Rickom. V jednej chvíli bol zlomyseľný tyran, ktorý sa vzápätí dokázal zmeniť na anjela.

„Au, to bolo za čo?“

„Pst! Pozri sa na tých dvoch! Práve vošli.“

Chrissie sa otočila a uvidela, ako dvojica mladíkov kráča k baru.

„Ten vysoký je úplne úžasný, však? Je môj.“

Chrissie musela súhlasiť. Pôsobil exoticky a vedela, že na ňu by sa nepozrel. „Skvelé,“ odvetila. „Ja aj tak uprednostňujem typy, ako je jeho kamarát. Má milú tvár, ale vyzerá nervózny a neistý. Presne ako ja!“

„Spýtam sa, či sa k nám pripoja?“

Chrissie bola zhrozená. „Nemali by to urobiť oni? Nie je vhodné, aby sme boli také priame.“

„V poriadku,“ súhlasila Sylvia. „Dám im pol hodiny, potom pôjdem za nimi.“

Keď mladíci kráčali popri nich, prekrížila si nohy a trochu si vytiahla sukňu. Chrissie pokrútila hlavou a uprene hľadela na svoj nápoj. Jej priateľka bola nenapraviteľná.

Parquet sa začal zaplňovať a Syl si všimla, že tí dvaja sa nepohli od baru. Zrazu ten vyšší ukázal na ne. Keď zachytila jeho pohľad, nemárnila čas.

„Poď, už musíme ísť,“ vyhlásila a tanečným krokom sa začala presúvať k mužom. Chrissie sa náhlila za ňou.

Fešáci sa predstavili ako Billy a Clark a Sylvia Billyho vzápätí odtiahla na parquet.

„Posadíme sa?“ spýtal sa Clark a odsunul Chrissie stoličku. „Môžem ťa na niečo pozvať?“

„Ďakujem, ešte mám.“

„Tvoja priateľka je skvelá tanečnica,“ konštatoval Clark.

„To platí aj o Billym.“

„Áno, veľa trénoval. Myslím si, že ešte ho neodmietlo nijaké dievča.“

Chrissie si všimla smútok v Clarkových očiach. „Zabudni naňho, povedz mi niečo o sebe.“

„O sebe?“ spýtal sa v úžase. „Čo by si chcela vedieť?“

Chrissie si uvedomila, že je nervóznejší ako ona, a to ju trochu povzbudilo. Pokrčila plecami. „Odkiaľ si? Podľa tvojho prízvuku súdim, že nie z okolia.“

„Máš pravdu. Narodil som sa v Birminghame, no keď som mal sedem, presťahovali sme sa do Manchestru. Billyho som stretol v škole a odvtedy sa priatelíme. Často si ma doberali pre môj prízvuk, ale Billy sa ma vždy zastal, a keďže bol najoblúbenejší chlapec v triede, všetci ho počúvali. Bez neho by bola škola hrozná. Na znak vďaky som zaňho občas robil úlohy. Niežeby bol hlúpy, chápeš, iba mu všetok čas zaberá šport a iné veci, takže na štúdium mu nezvyšil čas. Matka ho poriadne rozmaznáva. Ten chlapec si získa každého.“

Chrissie vrhla pohľad na Billyho a Syl na parkete. Billy pôsobil roztržito a ustavične sa obracal k ich stolu. Keď sa im stretli pohľady, pousmial sa a ju zaplavila horúčava. Zahanbene sa odvrátila.

„Zdá sa, že si so Syl sadli.“

„Ási áno. Je krásna. Billy vždy získa tie najatraktívnejšie dievčatá.“

Chrissie sa zahľadela do Clarkových modrých očí a čakala, kým si uvedomí, čo povedal. Zrazu sa zatváril zhrozene. „Och, prepáč. Nemyslel som... si veľmi pekná, iným nenápadným spôsobom,“ habkal. „Myslím tým, že nepotrebuješ mejkap a tak, si prirodzene pôvabná...“

Chrissie zdvihla ruku, aby ho zastavila, a usmiala sa. „Stací! Odpúšťam ti.“

Skontrolovala čas na hodinkách.

„Dúfam, že ťa nezdržujem.“

„Vôbec nie. Ibaže musím byť doma o polnoci, čo znamená, že potrebujem odísť už o pol dvanástej.“

„To je ešte ďaleko,“ vydýchol si Clark. „Dáš si cigaretu?“

„Nie, ďakujem, nefajčím, ale ty si pokojne zapál.“

„Ak ti to neprekáža.“

Otvoril balíček značky Capstan a vybral si cigaretu. „Teraz mi porozprávaj ty o sebe.“

„Nie je toho veľa. Pracujem pre otca – doktora Skinnera – v ordinácii. Mama je miestna pôrodná asistentka, takže občas pomáham aj jej, ale som trochu precitlivená. Videla som dostatok pôrodov, aby ma to nadobro odradilo od sexu.“

Hneď ako tie slová vypustila, zatúžila sa prepadnúť pod zem. Cítila, ako jej horí tvár. Netušila, prečo niečo také povedala. Clarkovi zabehol nápoj a jantárovú tekutinu vyprskol.

„Prepáč, nemyslela som...“ začala sa ospravedlňovať.

Clark sa rozosmial a Chrissie sa k nemu pridala, až kým obaja nemohli dýchať.

Keď sa Billy so Syl vrátili k stolu, Chrissie s Clarkom sa zanietene zhovárali. Kapela začala hrať pomalšiu skladbu. Clark potichu vstal a natiahol otvorenú dlaň ku Chrissie. Tá ju prijala a dala sa odvieť na parket. Najskôr boli plachí a nevedeli sa zladiť. Clark jej neobratne šliapal na špičky, no keď si po chvíli na seba zvykli, začali si spoločný tanec užívať. Clark nebol oveľa vyšší, takže Chrissie mu mohla bez problémov hľadieť do očí. Usmial sa a privinul si ju bližšie. Zacítila vôňu citrusov a trošky tabaku. Zrazu začala uvažovať, či sa ju Clark pokúsi pobožkať, a to ju vydesilo. Zopár ráz sa zhlboka nadýchla a usilovala sa upokojiť. Mala predsa deväťnásť rokov.

Clarka držala okolo krku a pritisla sa k nemu bližšie, aby opäť skontrolovala čas na hodinkách. Sklonil sa k nej a pevnejšie ju chytil okolo pása. Šokovalo ju, že je už takmer pol dvanásťtej. Potrebovala ísť, ale nechcela prekaziť príjemnú chvíľu. V duchu preklínala otca.

Keď sa pieseň skončila, pomaly od seba odstúpili.

„Mrzí ma to, ale už musím odísť.“

„Rozumiem. Môžem ťa odprevadiť?“

Chrissie sa pozrela na Billyho a Sylviu. Priateľka ho jemne hladkala po tvári a prstami prechádzala po jazve, kým Billy pôsobil, že sa cíti nepríjemne.

„To je od teba milé, ďakujem, len sa spýtam Syl, či jej to neprekáža.“

Samozrejme, že nie. Bola Billym uchvátená a tešila sa, že Chrissie s Clarkom už odchádzajú, aspoň ho mohla mať len pre seba.

Clark podišiel ku kamarátovi.

„Nemôžem tomu uveriť. Je skvelá,“ tešil sa. „Ponúkol som sa, že jej budem robiť spoločnosť na ceste domov. Dúfam, že je to v poriadku. Zdá sa, že aj tak máš plné ruky práce.“

„Iste,“ odvetil Billy. „Pokojne choď. Veľa šťastia!“

Chrissie podišla k mladíkovi. „Môžeme?“ spýtala sa.

„Áno,“ potvrdil Clark a chytil jej ruku.

„Dovidenia, Billy. Rada som ťa spoznala.“ Podala mu pravicu, a keď ju chytil, pohľady sa im stretli. Chrissie zaskočilo, čo uvidela. Billyho oči boli plné túžby a smútku. Mali takú tmavohnedú farbu, že sa v nich strácali zreničky.

„Dovidenia, Chrissie. Daj pozor na Clarka.“ Žmurkol na ňu, načo sa zapýrila a pevnejšie sa chytila svojho spoločníka. Od zmätenia sa jej krútila hlava.